

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **P. G.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 4. 2006, č. j. 60 Az 113/2005 - 39,

t a k t o:

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou u Krajského soudu v Ostravě se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhal zrušení rozsudku uvedeného soudu ze dne 6. 1. 2006, č. j. 60 Az 113/2005 - 23, jímž byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 12. 9. 2005, č. j. OAM-1666/VL-07-08-2005. Napadeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V podané kasační stížnosti stěžovatel současně požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů. Dne 21. 3. 2006 Krajský soud v Ostravě zaslal (doporučeně) stěžovateli na adresu uvedenou v kasační stížnosti (P. 9, P. 569) formulář vyjádření o majetkových poměrech pro posouzení důvodnosti stěžovatelovy žádosti, a to zároveň s výzvou, aby jej do 10 dnů vrátil

soudu řádně vyplněný a podepsaný. Zásilka se dne 10. 4. 2006 vrátila nedoručena zpět Krajskému soudu v Ostravě. Podle údajů pošty P. 9 uvedených na obálce nebyl adresát písemnosti zastižen, a proto byla zásilka dne 22. 3. 2006 uložena a adresátu byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedl. Výzva k vyzvednutí zásilky byla učiněna opětovně dne 31. 3. 2006. Protože zásilka nebyla vyzvednuta do 15 dnů od uložení, byla dne 7. 4. 2006 odeslána zpět soudu.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 19. 4. 2006, č. j. 60 Az 113/2005 - 39, rozhodl, že se žalobci neustanovuje zástupce z řad advokátů. Usnesení bylo odůvodněno tím, že žalobce ve stanovené lhůtě nedoložil na výzvu soudu své osobní, výdělkové a majetkové poměry. Toto usnesení bylo žalobci doručeno na adresu, kterou uvedla v kasační stížnosti – P. 9, P. 569. Usnesení Krajského soudu v Ostravě žalobce napadl včas podanou kasační stížností. V ní stěžovatel uvedl, že příslušný formulář vzor 060 od soudu obdržel a nevyplnil jej, protože nerozumí česky.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost je přijatelná, tj. zda svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musel by ji pro nepřijatelnost odmítnout. Tento postup však v projednávané věci nezvolil.

Nejvyšší správní soud přesto přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud dovodil podle obsahu kasační stížnosti, že se stěžovatel dovolává stížnostního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky týkající se splnění podmínek pro ustanovení zástupce.

Ze spisu Krajského soudu v Ostravě je zjevné, že tento soud učinil pokus o doručení výzvy k předložení formuláře o majetkových poměrech na adresu, kterou sám stěžovatel uvedl ve svém podání, jímž byla kasační stížnost proti rozsudku uvedeného soudu ze dne 6. 1. 2006, č. j. 60 Az 113/2005 - 23. Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. v návaznosti na § 46 odst. 1 a 3 zákona č. 99/1963 Sb. (o. s. ř.), ve znění pozdějších předpisů, a § 50b a § 50c odst. 4 téhož zákona platí, že nebyl-li adresát písemnosti, která nemusí být doručena do vlastních rukou, zastižen v místě, které označil, a doručujícímu orgánu se nepodařilo písemnost doručit vhodné fyzické osobě bydlící, působící nebo zaměstnané na témže místě nebo v jeho okolí, která adresáta zná a souhlasí s tím, že mu písemnost odevzdá, uloží se písemnost na poště a adresát se o tom vyrozumí s tím, že si má písemnost vyzvednout. Nevyzvedne-li si písemnost do 3 dnů (nebo jde-li o písemnost, která má být doručena do vlastních rukou, do 10 dnů) od uložení, považuje se poslední den lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl; vychází se tedy z tzv. fikce doručení. Poslední den uvedené třídní lhůty počítané od uložení zásilky nastal v dané věci dne 24. 3. 2006 a tento den se považuje za den doručení písemnosti adresátovi.

K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že **fikce doručení** neboli tzv. náhradní **doručení** je institutem, který – jsou-li k tomu dány zákonné předpoklady – zcela nahrazuje **doručení** skutečné. Proto s ním zákon také spojuje totožné následky: v případě stěžovatele tak v den následující po uplynutí posledního dne třídní úložné lhůty začala běžet sedmidenní lhůta k předložení formuláře o majetkových poměrech, a to bez ohledu na to, že se stěžovatel

o obsahu výzvy nedozvěděl. Náhradní **doručení** je neúčinné pouze tehdy, pokud účastník soudu prokáže, že se v místě doručování nezdržoval v den, kdy nebyl zastižen, a ve třech (popřípadě deseti, jde-li o zásilku určenou do vlastních rukou) dnech následujících; žádný takový důkaz však stěžovatel soudu nepředložil. Ostatně stěžovatel sám tvrdí, že příslušnou písemnost obdržel; jeho tvrzení je ovšem nepravdivé, neboť spis krajského soudu obsahuje příslušnou zásilku, kterou se nepodařilo doručit a ta se vrátila tomuto soudu zpět. Nepravdivost stěžovatelova tvrzení koneckonců plyne i ze skutečnosti, že ačkoli tvrdí, že formulář nemohl vyplnit, protože nerozumí česky, výzva k vyplnění formuláře i formulář samotný mu byly – jak zdejší soud zjistil opět ze spisu krajského soudu – zaslány v jazyce ukrajinském.

Podle § 35 odst. 7 věta první s.ř.s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z dikce citovaného ustanovení vyplývá, že účastníku lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou splněny dvě podmínky: Jedná se o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a je to třeba k ochraně jeho zájmů. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je povinnost doložit nedostatek prostředků jednoznačně na účastníkovi řízení, aby soud mohl posoudit, jsou-li splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, uveřejněné pod č. 537/2005 Sb. NSS). Protože stěžovatel nedoložil své osobní a majetkové poměry, na základě kterých by bylo možno posoudit, zda splňuje podmínky pro **osvobození od soudních poplatků**, krajský soud mu zástupce pro řízení o kasační stížnosti neustanovil. Jelikož v případě stěžovatele nebyla splněna první z podmínek pro možné ustanovení zástupce dle § 35 odst. 7 s. ř. s., krajský soud se již nebyl povinen zabývat **hodnocením** další podmínky pro ustanovení zástupce, tedy potřebou ochrany práv stěžovatele, což by bylo vzhledem k uvedenému nadbytečné.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s.ř.s. zamítl bez jednání postupem podle ustanovení § 109 odst. 1 citovaného zákona.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu